

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตน

ของ นายบุญส่ง กุลบุปผา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑๖/๒๕๕๕

เรื่องพิจารณาที่ ๑๒/๒๕๕๕

วันที่ ๒๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๕

ประเด็นวินิจฉัย

พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง (๑) มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๓๐ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๐๗ วรรคหนึ่ง (๒) หรือไม่

ความเห็น

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๐ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๐๗ วรรคหนึ่ง (๒) ได้กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการการเลือกตั้งซึ่งได้บัญญัติว่า กรรมการการเลือกตั้งต้องไม่พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือไม่เป็นการหรือที่ปรึกษาของรัฐวิสาหกิจ หรือของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๓ บัญญัติให้สำนักงานสภาพัฒนาการเมือง เป็นหน่วยงานอิสระในสถาบันพระปกเกล้า และโดยที่พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง (๑) บัญญัติให้กรรมการการเลือกตั้ง เป็นกรรมการสรรหาสมาชิกสภาพัฒนาการเมือง กรณีจึงมีปัญหาว่า การที่กำหนดให้กรรมการการเลือกตั้งไปเป็นกรรมการสรรหาสมาชิกสภาพัฒนาการเมืองนั้น เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๐ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๐๗ วรรคหนึ่ง (๒) หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า สภาพัฒนาการเมือง สถาบันพระปกเกล้า จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ส่งเสริมการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ และส่งเสริมให้ประชาชนมีความเข้มแข็งในทางการเมือง อันเป็นการพัฒนาการเมืองในระบอบประชาธิปไตยโดยให้ประชาชนทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการพัฒนาการเมืองของประเทศ และในมาตรา ๑๑ บัญญัติให้มีคณะกรรมการสรรหาทำหน้าที่สรรหาสมาชิกสภาพัฒนาการเมือง โดยมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง

(๑) บัญญัติให้ผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการการเลือกตั้งคนหนึ่งซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมาย เป็นหนึ่งในคณะกรรมการสรรหาสมาชิกสภาพัฒนาการเมืองดังกล่าว ด้วยมุ่งประสงค์ให้ได้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความอิสระและเป็นกลางทางการเมือง มีความรู้ความสามารถมาเป็นกรรมการสรรหา นั้น เป็นแต่เพียงเข้ามาทำหน้าที่เฉพาะกิจ เป็นการชั่วคราวเท่านั้น มิได้หมายถึงมาเป็นกรรมการถาวรแต่อย่างใด เมื่อทำหน้าที่สรรหาสมาชิกสภาพัฒนาการเมืองเสร็จเรียบร้อยแล้ว ก็ถือว่ากรรมการสรรหาหมดภาระหน้าที่ไม่สามารถใช้อำนาจของตนเข้ามาครอบงำหรือสั่งการสมาชิกสภาพัฒนาการเมืองดังกล่าวได้ ทั้งค่าตอบแทนที่กรรมการการเลือกตั้งทำหน้าที่เป็นกรรมการสรรหาที่ได้รับเฉพาะเบี้ยประชุมเป็นครั้งคราวเท่านั้น ไม่ได้มีผลประโยชน์อื่นใดในตำแหน่งหน้าที่ในการเป็นกรรมการสรรหา และไม่มี การขัดกันแห่งผลประโยชน์ในการทำหน้าที่ ในทางตรงข้ามกลับเห็นว่า การเข้ามาทำหน้าที่เป็นกรรมการสรรหา เป็นการทำหน้าที่เพื่อประสานประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติและเป็นการสนับสนุนส่งเสริมให้การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขของประเทศมีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น ซึ่งถือเป็นหน้าที่หลักที่สำคัญประการหนึ่งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๓๖ วรรคหนึ่ง (๘) ที่บัญญัติให้คณะกรรมการการเลือกตั้งส่งเสริมและสนับสนุนหรือประสานงานกับหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือสนับสนุนองค์การเอกชน ในการให้การศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน การทำหน้าที่เป็นกรรมการสรรหาดังกล่าวนี้นี้จึงสอดคล้องกับหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญดังกล่าวด้วย และพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๒ ได้บัญญัติให้กรรมการสรรหาสมาชิกสภาพัฒนาการเมืองได้รับเบี้ยประชุม ค่าใช้จ่าย และประโยชน์ตอบแทนอื่นในการดำเนินงานตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาแต่มิได้รับเงินเดือน หรือเงินประจำตำแหน่ง อีกทั้งยังไม่ปรากฏว่าพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มีบทบัญญัติอื่นใดที่กำหนดให้กรรมการสรรหาสมาชิกสภาพัฒนาการเมืองมีหน้าที่ในทางบริหารงานใด ๆ หรือเข้าไปก้าวก่ายแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ของสภาพัฒนาการเมืองและของสำนักงานสภาพัฒนาการเมือง สถาบันพระปกเกล้า ดังนั้น การเป็นกรรมการสรรหาสมาชิกสภาพัฒนาการเมืองของกรรมการการเลือกตั้งซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายตามพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง (๑) จึงไม่เข้าลักษณะการกระทำที่เป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์

และไม่อยู่ในความหมายคำว่า กรรมการของหน่วยงานของรัฐ อันจะเป็นลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๐ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๐๗ วรรคหนึ่ง (๒)

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น เห็นว่า พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง (๑) มิได้ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๓๐ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๐๗ วรรคหนึ่ง (๒) แต่อย่างใด

นายบุญส่ง กุลบุปผา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ